

taler imot. For det andre kan det være vanskelig å argumentere saklig når noe står på spill. Vi tyr ofte til uredelig retorikk og avledningsmanøvre for å vinne frem med våre meninger.

I denne delen av boken skal du lære noen metoder for å analysere og vurdere argumentasjon. I første kapittel lærer du om rollen argumentasjon spiller i offentlig og akademisk debatt. Vi gjennomgår vanlige former for usaklighet og skiller mellom argumenters retoriske og logiske funksjon. I andre kapittel får du redskaper for å analysere strukturen i argumentasjon og skille mellom ulike typer argumenter. Ved hjelp av argumentasjonsdiagrammer skal du kunne presentere sammenhengen mellom argumenter på en oversiktlig måte. I tredje kapittel lærer du hvilke egenskaper du bør se etter når du skal vurdere argumentasjon.¹

1 Teksten i del 1 utgis i nesten identisk form i boken *Logikksjekk. Argumentasjon som ferdighet. 2. prøveutgave* (Antonsen og Hjortland 2023).

Argumentasjon og debatt

Etter å ha arbeidet med dette kapitlet skal du kunne:

- gjenkjenne brudd på normer for offentlig debatt;
- gjenkjenne bruk av usaklig personargumentasjon;
- gjenkjenne bruk av stråmenn og stråmannsargumentasjon;
- skille mellom argumenters logiske funksjon og retoriske funksjon;
- skille mellom et arguments riktighet og dets relevans.

1.1 Argumentasjon og offentlig debatt

Argumenter finner vi overalt hvor det er diskusjon og uenighet, ikke minst i den private sfæren, enten det er mellom familiemedlemmer, venner eller kjærester. Offentlig debatt skiller seg imidlertid ut fordi den er ment å være allment tilgjengelig. Det meste kan i grunnen være gjenstand for offentlig debatt, men det som skal oppta oss, er først og fremst samfunnsdebatten og den akademiske debatten.